

Mestna občina
Ljubljana

Kohezijska politika in mladinske organizacije MOL 2021 – 2027

Obdobje črpanja kohezijskih sredstev 2014 - 2020 se bliža koncu, zato tudi organizacije mladinskega sektorja Mestne občine Ljubljana usmerjamo pogled v naslednjo finančno perspektivo. S tem namenom sta Urad za mladino MOL in Zavod Nefiks, 29. 5. 2019 organizirala posvet, ki so se ga udeležile organizacije mladinskega sektorja MOL. Posveta se je udeležilo 30 predstavnikov 28 različnih organizacij. Cilj posveta je bil seznanitev s prioriteta mi nove perspektive 2021 - 2027 in priprava skupnih predlogov odločevalcem.

Na posvetu smo oblikovali predloge s področij, na katerih želijo organizacije mladinskega sektorja delovati v prihodnji finančni perspektivi, glede na naslednje postavljene cilje:

1. pametnejša Evropa (inovativno in pametno gospodarsko preoblikovanje);
2. bolj zelena, nizkoogljična Evropa (vključno z energetske m prehodom, krožnim gospodarstvom, prilagajanjem podnebnim spremembam in obvladovanjem tveganj);
3. bolj povezana Evropa (mobilnost in povezljivost IKT);
4. bolj socialna Evropa (evropski steber socialnih pravic in podpora za zdravstveno varstvo);
5. Evropa bliže državljanom (trajnostni razvoj mestnih, podeželskih in obalnih območij ter lokalne pobude).

Zakaj smo organizacije, ki delujemo v javnem interesu na območju MOL relevanten partner pri črpanju kohezijskih sredstev

Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije (SURS) je imelo 1. 1. 2017 v mestni občini Ljubljana prijavljeno stalno bivališče 51.293 oseb med 15- in 29-tim letom starosti; vseh prebivalcev Ljubljane s prijavljenim stalnim bivališčem pa je bilo 288.919. Delež mladih znaša torej 17,75%. Odstotek mladih žensk je 51,59%. Natančne velikosti ciljne populacije ni mogoče ugotoviti, saj tvorijo ciljno populacijo še mladi, ki se v MOL šolajo na srednjih ali visokih šolah ali delajo (dnevne migracije) oz. v MOL tudi bivajo, čeprav imajo stalno prebivališče (prijavljeno) drugod.

Mladinski sektor opredeljuje zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju. Ključna značilnost sektorja je izvajanje mladinskega dela: »Mladinsko delo« je organizirana in ciljno usmerjena oblika delovanja mladih in za mlade, v okviru katere mladi na podlagi lastnih prizadevanj prispevajo k lastnemu vključevanju v družbo, krepijo svoje kompetence ter prispevajo k razvoju skupnosti. Izvajanje različnih oblik mladinskega dela temelji na prostovoljnem sodelovanju mladih ne glede na njihove interesne, kulturne, nazorske ali politične usmeritve. Tak način dela je v slovenskem prostoru unikaten, tako za mlade, kakor tudi za družbo kot celoto ima dokazano številne pozitivne učinke.

Organizacije po tem zakonu lahko pridobijo status v javnem interesu v mladinskem sektorju. Zakon opredeljuje dve vrsti organizacij:

- »mladinska organizacija« je avtonomno demokratično prostovoljno samostojno združenje mladih, ki s svojim delovanjem omogoča mladim pridobivanje načrtnih učnih izkušenj, oblikovanje in izražanje njihovih stališč ter izvajanje dejavnosti v skladu z njihovo interesno, kulturno, nazorsko ali politično usmeritvijo ter je organizirana kot samostojna pravna oseba, in sicer kot društvo ali zveza društev ali kot sestavni del druge pravne osebe, in sicer društva, zveze društev, sindikata ali politične stranke, s tem, da ji je v temeljnem aktu te pravne osebe zagotovljena avtonomija delovanja v mladinskem sektorju;
- »organizacija za mlade« je pravna oseba, ki izvaja programe za mlade, vendar ni mladinska organizacija, in je organizirana kot zavod, ustanova ali zadruga.

V Bazo mladinskih organizacij v Ljubljani (www.ljubljana.si/za-mlade) je vpisanih 83 organizacij, ki izvajajo projekte in programe za in z mladimi. Delujejo na vseh področjih, ki zadevajo življenje mladih, na področju zaposlovanja, kulture, športa, zdravega načina življenja, stanovanjske problematike, varovanja okolja, družbenega angažiranja in drugih. Številne med njimi se pri svojem delu povezujejo z relevantnimi inštitucionalnimi partnerji, kot so na primer šole, centri za socialno delo, gospodarska združenja, sindikati, univerza, delodajalci, kulturne ustanove in socialni zavodi. Ljubljanske mladinske organizacije in organizacije za mlade so povezane tudi v štiri programske mreže: (1) mrežo na področju mladinskega uličnega dela, (2) kariernega svetovanja, (3) informiranja in svetovanja za mlade ter (4) preprečevanje nasilja med in nad mladimi. V Ljubljani že tri leta deluje mreža mladinskih centrov (trenutno jih je 13), ki predstavlja dodaten zagon kakovosti in raznovrstnosti aktivnosti in metod dela z mladimi. Zaradi vsega naštetega pozivamo ministrstva in druge politične odločevalce, da v pripravo programa in konkretnih razpisov naslednje finančne perspektive, vključijo tudi organizacije mladinskega sektorja ter da mladinski sektor prepoznajo kot ključnega sogovornika pri temah, ki vključujejo mlade. Pri tem naj upoštevajo dejstvo, da je mladinski sektor kadrovsko, prostorsko in finančno podhranjen, tako kot številne druge nevladne organizacije, in naj več

truda vložijo v podporo, svetovanje in vključevanje organizacij v pripravo razpisov in vlog. (podrobneje to problematiko predstavljamo v zadnjem delu tega dokumenta).

Organizacije v mladinskem sektorju imajo znanje, dostop in metodologijo, ki je, za razliko od drugih organizacij, ki prav tako izvajajo usposabljanja, ne samo prilagojena mladim, pač pa jo sokreirajo mladi sami, zato so tovrstne organizacije zagotovo prvi sogovornik, ko gre za teme mladih. Prav tako so te organizacije lahko odličen povezovalac med mladimi in zaposlovalci, saj lahko skupaj izvajajo družbeno odgovorne projekte, preko katerih se mladi in delodajalci povezujejo. Enako velja pri povezovanju mladih z drugimi inštitucionalnimi partnerji in sektorji. Na žalost pa organizacije mladinskega sektorja, kot številne druge NVO, pogosto težko izpolnjujejo visoka merila za vstop v programe, ker nimajo velikih prostorov, veliko osebja in sredstev za zalaganje.

Ključna karakteristika mladinskega dela je neformalno izobraževanje. To mladim daje priložnost, da razvijajo kompetence, pridobivajo znanje ter osvajajo veščine, ki jih nimajo možnosti razvijati znotraj formalnega izobraževanja. Neformalno izobraževanje omogoča razvoj medosebnih spretnosti, timskega dela, discipline, voditeljskih sposobnosti, načrtovanja, projektnega dela in organizacijskih veščin in predstavlja odlično dopolnitev strokovnega znanja, ki ga mladi pridobijo tekom šolanja. Neformalno izobraževanje mladim omogoča odkrivati in razvijati lastne potenciale, prepoznavati karijerne možnosti in ustvarjati nove karijerne priložnosti.

Zgoraj navedeno potrjuje tudi SKLEP Sveta EU (sprejet na 3541. seji 22. maja 2017) o vlogi mladinskega dela v podporo mladim pri razvoju bistvenih življenjskih spretnosti, ki so jim v pomoč pri uspešnem vstopanju v odraslost, dejavno državljanstvo in delovno življenje. Sklep poziva države članice naj v okviru svojih pristojnosti med drugim: preučijo, katere življenjske spretnosti, ki jih mladi pridobijo z mladinskim delom, se lahko opredelijo in dokumentirajo ter kako, da bi s tem olajšali ocenjevanje in potrjevanje prek mehanizmov za potrjevanje neformalnega in priložnostnega učenja; okrepijo dialog med mladinskim delom, mladinsko politiko in raziskavami, povezanimi z mladimi, ter usklajevanje med lokalnimi, regionalnimi, nacionalnimi in evropskimi ravni, ter s tem olajšajo povezovanje v mreže, sodelovanje, medsebojno učenje in izmenjave, kar zadeva spodbujanje in razvoj življenjskih spretnosti mladih; spodbujajo in podpirajo medsektorska partnerstva in pobude, predvsem med ponudniki mladinskega dela, zavodi za izobraževanje in usposabljanje, socialnimi službami in službami za zaposlovanje ter socialnimi partnerji, ki pomagajo mladim pri pridobivanju in razvijanju življenjskih spretnosti;

Dodana vrednost mladinskega dela je utemeljena tudi v Strategiji EU za mlade 2019 – 2027 (Rezolucija Sveta Evropske unije in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru

Sveta, o okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine: strategija Evropske unije za mlade 2019–2027).

Strategija EU za mlade 2019 - 2027 je namenjena opolnomočenju mladih v Evropi in krepitvi njihove vloge pri oblikovanju politik EU. Ključne aktivnosti (stebri) strategije so: 1. ANGAŽIRANJE: spodbujanje mladih k udeležbi v demokratičnem življenju; 2: POVEZOVANJE: združevanje mladih iz vse EU in zunaj nje, da se podprejo prostovoljstvo, učna mobilnost, solidarnost in medkulturno razumevanje; 3. OPOLNOMOČENJE: podpiranje opolnomočenja mladih s kakovostjo, inovacijami in priznavanjem mladinskega dela.

PREDLOGI MLADINSKEGA SEKTORJA MOL

1. Pametnejša Evropa (inovativno in pametno gospodarsko preoblikovanje)

1. 1. Predlog:

Organizacije, ki delujemo v javnem interesu v mladinskem sektorju že izvajamo kakovostne in kontinuirane projekte s področja medsektorskega povezovanja na področju kariernega razvoja in svetovanja mladim. Delujemo lahko kot most med mladimi, formalnim izobraževalnim sistemom in delodajalci in s tem dolgoročno gradimo znanje za pametno gospodarsko preoblikovanje.

Utemeljitev:

Organizacije, ki delujemo v javnem interesu v mladinskem sektorju že izvajamo uspešne projekte s področja povezovanja delodajalcev in mladih pri načrtovanju kariere in zaposlovanju mladih. To je bilo dokazano tudi na ESS razpisih MIZŠ, razvoj kompetenc, kjer je kar nekaj primerov dobre prakse. Prav tako smo že sodelovali pri Dnevih Slovenskega gospodarstva GZS. Med mladimi opažamo visoko stopnjo nepoznavanja gospodarskega sektorja in poklicev nasplošno. Po podatkih iz ankete, ki je bila izvedena na Zavodu Nefiks, je med nekaj več kot 500 mladimi ženskami samo 23% tistih, ki se želijo zaposliti v gospodarstvu, kar je zaskrbljujoče nizek odstotek.

Nasloviti na ministrstva:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
 - Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
 - Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
 - Ministrstvo za javno upravo
-

1. 2. Predlog:

Organizacije, ki delujemo v javnem interesu v mladinskem sektorju imamo izkušnje pri razvoju projektov solidarnostnih ekonomij (npr. zadružništvo), ki jih lahko v prihodnjem obdobju še nadgradimo.

Utemeljitev:

Mladinske organizacije že imamo znanje, prakso in izkušnje na tem področju, saj nekaj tovrstnih projektov že deluje. Na tak način želimo ustaviti prekarizacijo in omogočiti mladim s socialnega

roba vključevanje. Raziskava Mladina 2018/19 je pokazala, da tradicionalno vzpostavljene oblike stalne zaposlitve zamenjujejo manj varne in bolj prožne oblike dela. Te spremembe je še posebej zaznati prav med mladimi. Ista raziskava ob enem predlaga: Predlog za prihodnje politične strategije naj se nanaša na ponovno ovrednotenje ekonomskih modelov, ki še naprej uveljavljajo pritisk k vse večji fleksibilnosti, in na premislek o morebitnem postavljanju novega sistema socialne varnosti. S področjem socialnega vključevanja je povezana tudi podpora socialnemu podjetništvu, kjer obstajajo številne razvojne možnosti, tako za razvoj novih storitev in produktov, kakor tudi za zaposlovanje. Zato je potrebno podpreti razvoj širšega spektra različnih oblik socialnih podjetij in neprofitnih združenj, ki prinašajo pomembno kvaliteto tudi v kakovost bivanja v lokalnem okolju, saj gre za družbeno odgovorno delovanje.

Nasloviti na ministrstva:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
 - Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
 - Ministrstvo za javno upravo
 - Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
-

1. 3. Predlog:

Organizacije, ki delujemo v javnem interesu v mladinskem sektorju aktivno nadgrajujemo obstoječe prakse razvoja kakovostnih in kontinuiranih programov s področja digitalizacije na dva načina:

- => (1) v smeri krepitve digitalnega mladinskega dela,
- => (2) v smeri izogibanju pastem prekomerne rabe.

Utemeljitev:

Tudi mladinsko delo prehaja postaja čedalje bolj digitalno. Tako mnoge organizacije mladinskega sektorja v svoje redno delovanje vključujemo digitalne oblike mladinskega dela, ob enem pa izvajamo tudi projekte izogibanja pastem prekomerne rabe. Prav te organizacije smo v najtesnejšem stiku z mladimi, saj so mladi naši člani in naši uporabniki. Vsekakor se zavedamo pomena tega, da jih naslavljamo tam, kjer se v prostem času zadržujejo. Raziskava Mladina 2018 / 19 je pokazala, da imajo danes skoraj vsi mladi (99%) stalni dostop do interneta, in sicer 78,3% praktično ves čas in 18,3% vsak dan ali skoraj vsak dan. Trenutni podatki kažejo, da mladi v Sloveniji porabijo več časa za internet, hkrati pa je tudi pogostost njihove uporabe interneta nad povprečjem držav EU-28 in celo nad povprečjem socialno-ekonomsko razvitih držav EU-15 (Eurostat, 2018). Poleg tega podatki iz leta 2018 kažejo, da 39,1% mladih uporablja internet 5 ali več ur dnevno. Prav tako mladi danes porabijo skoraj 3 ure dnevno več za uporabo interneta

kot za gledanje televizije. Glede na vse ugotovitve, je tudi za mladinske organizacije nujno, da sledimo ciljni publiki, ob enem pa jo zmoremo tudi ustrezno obvarovati tveganj in pasti.

Nasloviti na ministrstva:

- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
 - Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
 - Ministrstvo za javno upravo
 - Ministrstvo za zdravje
-

2. Bolj zelena, nizkoogljična Evropa (vključno z energetske prehod, krožnim gospodarstvom, prilagajanjem podnebnim spremembam in obvladovanjem tveganj)

2. 1. Predlog:

Varovanje okolja: Organizacije, ki delujemo v javnem interesu v mladinskem sektorju si prizadevamo nadaljevati razvoj kontinuiranih in kakovostnih projektov s področja varovanja okolja. Npr. krepitev zavesti o krožnem gospodarstvu in iskanje inovativnih in skupnih rešitev za varovanje okolja skozi usposabljanja in delavnice.

Utemeljitev:

Organizacije že izvajajo uspešne projekte, npr. čistilne akcije in delavnice ozaveščanja problematike. Prav tako smo se mnoge organizacije pridružile pobudi Podnebni štrajk. Naša prizadevanja temeljijo na Strategiji pametne specializacije RS in na ukrepih EU za zbiranje in ločevanje odpadkov. Želimo spodbujati poglobljeno diskusijo med mladimi na to temo, hkrati pa izvajati konkretne aktivnosti, ki pripomorejo k boljšemu življenjskemu prostoru za vse. Pozitiven odnos do varstva okolja in narave se sicer otrokom privzga že v vrtcu in osnovni šoli s sodelovanjem v različnih projektih (npr. ekovrtec in ekošola), delo z mladostniki pa zahteva drugačen pristop kot z otroki ali odraslimi. Potrebno je vzpostaviti drugačne komunikacijske kanale, da mlade sploh lahko nagovorimo. Izobrazijo se naj mlade in se jih zaposli kot ambasadorje Zelene Evrope - Slovenije. Ambasadorji naj tudi oblikujejo skupne akcije za promocijo med sovrstniki. Potrebno je ustvarjanje novih delovnih mest skozi inovativne prakse s pomočjo zagonskih sredstev. Vključeni morajo biti tudi mentorji.

Nasloviti na ministrstva:

- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
 - Ministrstvo za okolje in prostor
-

2. 2. Predlog:

Organizacije, ki delujemo v javnem interesu v mladinskem sektorju same potrebujemo infrastrukturo, ki organizaciji omogoča (zeleno) delovanje.

Utemeljitev:

Zaradi pomanjkanja financ tudi mladinske organizacije kupujejo materiale za svoje projekte, ki so cenejši in okolju manj prijazni. Cilj je zagotavljanje sistema, ki omogoča zeleno delovanje.

Krožno gospodarstvo: oprema mladinskih centrov iz paletnega pohištva, rabljenih materialov ...
ipd._Uporaba odsluženih industrijskih strojev, ki so sicer še delujoči, vendar jih podjetja ne potrebujejo več, za izobraževanje v različnih oblikah neformalnega izobraževanja.

Nasloviti na:

- Ministrstvo za infrastrukturo
 - Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
 - Ministrstvo za javno upravo
 - Ministrstvo za okolje in prostor
-

3. Bolj povezana Evropa (mobilnost in povezljivost IKT)

3. 1. Predlog:

Digitalno mladinsko delo: Organizacije, ki delujemo v javnem interesu v mladinskem sektorju razvijamo digitalno mladinsko delo, kar vključuje uporabo IKT v smeri opolnomočenja ranljivih ciljnih skupin in sodelovanje z njimi že v fazi priprave projektov ter razvoja »digitalnih zmožnosti« organizacij, zato želimo s tem delom nadaljevati.

Utemeljitev:

Mladinsko delo se razvija v smeri digitalizacije, ki bo za nadaljnji razvoj mladinskega dela neobhodno potrebna. Na to temo v mladinskem sektorju že poteka razprava, pripravljena so nacionalna in mednarodna teoretična izhodišča (http://www.movit.si/fileadmin/movit/1MVA/Digitalno_mladinsko_delo/Developing_digital_youth_work.pdf), pripravlja pa se tudi zbornik dobrih praks. Glede na to, da naše organizacije pokrivajo ciljno publiko generacije digitalnih nativcev, smo zagotovo primeren nosilec in partner projektov na to temo.

Nasloviti na:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
 - Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
 - Ministrstvo za infrastrukturo
 - Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
 - Ministrstvo za javno upravo
 - Ministrstvo za okolje in prostor
-

4. Bolj socialna Evropa (evropski steber socialnih pravic in podpora za zdravstveno varstvo)

4. 1. Predlog:

Organizacije, ki delujemo v javnem interesu v mladinskem sektorju pričakujemo podporo pri vzpostavljanju nove in vzdrževanju obstoječe mladinske infrastrukture. V skladu s Strategijo za mlade MOL želimo vzpostaviti večji mladinski center v središču mesta, ki bo poleg zagotavljanja programov za mlade, deloval tudi kot stičišče vseh, ki se profesionalno ukvarjajo z izboljšanjem položaja mladih in ki delujejo v mladinskem sektorju.

Utemeljitev:

Programi, ki se že izvajajo v obstoječi »mladinski infrastrukturi« kažejo dobre rezultate, organizacije pa želijo zaposlovati mlade strokovnjake na tem področju, vpeljevati koncepte doživljajske pedagogike, vzpostavljati programe medgeneracijskega sodelovanja, karijerne orientacije, socialnega podjetništva, taborništva in strokovne obravnave mladih s posebnimi potrebami. Strokovno vodeni in dostopni programi za kakovostno preživljanje prostega časa mladih, osnovnošolcev in družin pomembno in prepoznavno oblikujejo bivanjsko izkušnjo mesta, s tem pa dvigujejo kakovost življenja v njem. Javni zavod Mladi zmaji z mrežo Četrtnih mladinskih centrov otrokom, mladim in njihovim družinam omogoča kakovostno, aktivno in varno preživljanje prostega časa. Analiza stanja kaže, da v MOL trenutno deluje 13 mladinskih centrov, v katerih mladinske organizacije in organizacije za mlade svojo dejavnost izvajajo kontinuirano in na stalnih lokacijah, po drugi strani pa prepoznavamo kar več velikih in gosto poseljenih urbanih območij, na katerih takšne mladinske infrastrukture ni, pa zanje obstaja realna potreba. Na teh območjih prebiva veliko mladih družin ter mladih, ki izhajajo iz različnih socialnih ozadij. Zagotavljanje prostora za druženje mladih, neformalno učenje in mladinsko delo pa vsem mladim, ne glede na socialni položaj, ponuja več možnosti učenja in pridobivanja vseživljenjskih kompetenc ter zmanjšuje elemente rizičnega vedenja mladih v okolju. Skupen prostor, kjer bi lahko povezano delovalo več organizacij, pa bi krepil sektor, višal sinergijska sodelovanja in mladinski sektor vzpostavil kot pomembnega sogovornika pri sooblikovanju politik, ki se tičejo mladih.

Nasloviti na:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
- Ministrstvo za infrastrukturo
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
- Ministrstvo za javno upravo

- Ministrstvo za okolje in prostor
-

4. 2. Predlog:

Zaposlovanje in karierna orientacija: Organizacije, ki delujemo v javnem interesu v mladinskem sektorju razvijamo kakovostne in kontinuirane projekte s povezanih področij

- a) zaposlovanja
- b) in vseživljenjske karierne orientacije mladih.

Utemeljitev:

Mladinske organizacije, ki imamo karierni razvoj mladih vpet v naše delovanje, želimo vzpostaviti učinkovite, inovativne, module neformalnega izobraževanja in mentoriranja za razvoj potencialov za zaposljivost in posledično razvoj kariere mladih. Prav tako želimo mladim predstaviti manj znana področja kariernega razvoja, kot je npr. tehnika, okrepiti pa želimo tudi informiranje in svetovanje na tem področju. Pri tem želimo tesno sodelovati z formalnim izobraževanjem. Na tem področju že imamo 18 projektov ESS, ki so primeri dobre prakse. Raziskava Slovenska mladina 2018/19 ^[K1] je pokazala, da so tradicionalne oblike stalne zaposlitve vse pogostejše nadomeščene z manj varnimi in bolj fleksibilnimi oblikami, kar ima še izrazitejši učinek na mlade. Strah pred brezposelnostjo se vztrajno krepi in se je od leta 2000 skoraj podvojil. Čeprav uradni podatki kažejo na upad brezposelnosti v Sloveniji, pa se po samoporočanju respondentov stopnja brezposelnosti v primerjavi z letom 2013 ni spremenila in je več kot 200% višja v primerjavi s poročilom LFS (Labor Force Survey). Anketa Zavoda Nefiks, ki je bila izvedena med več kot 500 mladimi ženskami je pokazala, da je karierno svetovanje nujno potrebno, saj je 73,4 respondentk povedalo, da so imele znotraj izobraževanja premalo kariernega svetovanja in vodenja. Cilji MOL na področju izobraževanja so osredotočeni na enakovredno dostopnost do kar najkakovostnejše izobrazbe ne glede na socialni status posameznika ter na sistematično zagotavljanje možnosti za vseživljenjsko učenje. Zato je potrebno na izobraževanje gledati tudi v kontekstu zaposlovanja.

Nasloviti na:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
 - Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
 - Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
 - Ministrstvo za javno upravo
-

4. 3. Predlog:

Potrebna je profesionalizacija v organizacijah ki delujejo v javnem interesu v mladinskem sektorju, saj so na podlagi prejšnjih razpisov pridobile znanje, visoko usposobile svoje kadre, ki jim sedaj uhajajo na druga delovna mesta.

Utemeljitev:

Ker so razpisi, ki omogočajo zaposlovanje, financirani kratkotrajno, se kadri prehitro menjujejo, kar posledično vnaša višjo stopnjo nestabilnosti v sektor. Sistemska podpora organizacijam v sektorju je zelo nizka. Potrebno je zagotavljanje pogojev za dolgotrajnejšo podporo. Raziskava Evropskega mladinskega foruma je pokazala, da mladinsko delo razvija 5 od 6 mehkih veščin, ki jih delodajalci iščejo pri zaposlenih. Mladinsko delo ima številne pozitivne učinke na družbo, nujno je potrebno za razvoj demokracije. Organizacije mladinskega sektorja po večini spadajo pod nevladni sektor, za katerega je znano, da je kljub nespornemu doprinosu, kadrovsko podhranjen.

Nasloviti na:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
 - Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
 - Ministrstvo za javno upravo
-

4. 4. Predlog:

Mladinsko organiziranje: Organizacije, ki delujemo v javnem interesu v mladinskem sektorju načrtujemo ohranjanje in nadgrajevanje mladinskega organiziranja.

Utemeljitev:

Mladinsko organiziranje je ključno za razvoj demokratičnih vrednot med mladimi. Na tak način mladi dobijo osebno izkušnjo participacije, kar je v času opuščanja participacije državljanov še posebej ključno. Demokratična družba temelji na odgovornih državljanih. V programskem dokumentu Mladinskega sveta Slovenije Mladinsko organiziranje je izpostavljeno: Mladinske organizacije kot učno polje demokracije gradijo na mladem posamezniku kot aktivnem in odgovornem državljanu, ki bo ta odnos ohranil tudi kasneje v življenju. Da se bo država razvijala, mora prepoznati interes tako v vzgajanju odgovornih državljanov kot tudi v maksimalnem vzpodbujanju avtonomije – to je v pridobivanju kompetenc za neodvisno življenje. Mladinske organizacije so tiste, ki usposablajo in omogočajo mladim, da vplivajo na družbo, jim pomagajo

na poti ekonomskega in socialnega osamosvajanja ter posledično ključno prispevajo k razvoju države.

Nasloviti na:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
 - Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
 - Ministrstvo za javno upravo
-

4. 5. Predlog:

Dialog mladih: Organizacije, ki delujemo v javnem interesu v mladinskem sektorju načrtujemo nadaljnji razvoj kvalitetnih in kontinuiranih projektov, ki bodo omogočali dialog mladih, predvsem strukturirani dialog mladih z odločevalci.

Utemeljitev:

Mladinske organizacije želijo nadaljevati prizadevanja za ohranjanje dialoga z mladimi. Na tak način se krepi njihova participativna vloga v družbi, ki je zelo pomembna. Mladinski dialog se je razvil kot metoda dela pri posvetovanju z mladimi s ciljem, da se spodbudi njihova aktivna participacija v družbi. Mladinski dialog je inštrument, s katerim se mladi, mladinske organizacije in mladinski sveti ter raziskovalci s področja mladine aktivno vključujejo v politični dialog z odgovornimi za mladinsko politiko. Mladi na podlagi svojih izkušenj izpostavijo izzive, s katerimi se soočajo, izrazijo svoje mnenje in s tem oblikujejo ukrepe, ki jih v dialogu naslovijo na odločevalce.

Nasloviti na vsa ministrstva, saj želimo dialog razvijati z vsemi:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
- Ministrstvo za finance
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
- Ministrstvo za infrastrukturo
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
- Ministrstvo za javno upravo
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
- Ministrstvo za kulturo
- Ministrstvo za notranje zadeve
- Ministrstvo za obrambo
- Ministrstvo za okolje in prostor
- Ministrstvo za pravosodje

- Ministrstvo za zdravje
 - Ministrstvo za zunanje zadeve
-

4. 6. Predlog:

Neformalno izobraževanje in usposabljanje mladih: Organizacije, ki delujemo v javnem interesu v mladinskem sektorju smo razvile kakovostne modele za podporo in izvedbo neformalnega izobraževanja in usposabljanja mladih, ter za beleženje, prepoznavanje in priznavanje le-tega. V naslednji finančni perspektivi načrtujemo korak naprej pri povezovanju in priznanju kompetenc in znanja pridobljenega v različnih oblikah izobraževanj in aktivnosti.

Utemeljitev:

Ključna značilnost mladinskega dela je neformalno izobraževanje, ki prinaša osebno rast mladega posameznika in družbene učinke na daljši rok. Mladinske organizacije so na tem področju najpomembnejši akter. Neformalno izobraževanje je prepoznano in priznано polje pridobivanja kompetenc, ki pridobiva visoko veljavo na trgu dela. Komplementaren odnos formalnega in neformalnega izobraževanja lahko mladim zagotovi uspešno osamosvajanje, večjo zaposljivost, osebnostni in poklicni razvoj, ter višjo kakovost življenja. Neformalno izobraževanje predstavlja pomembno dodano vrednost formalnemu izobraževanju, saj ponuja širok spekter vsebin in vrst znanja, ki prispevajo k osebnemu razvoju mladih, njihovi družbeni odgovornosti ter aktivnemu državljanstvu in imajo predvsem velik pomen za razvoj delovnih sposobnosti in navad mladih. Pogovori z delodajalci, ki imajo izkušnje z mladimi, ki so bili vključeni v neformalno izobraževanje in mladinsko delo kažejo, da pogosto enako, ali celo bolj, cenijo neformalno pridobljene kompetence.

Beleženje in priznavanje učinkov mladinskega dela, torej, kompetenc je prav tako pričakovano s strani mladih, saj jim to predstavlja valuto za vstopanje na trg dela. Za to pa je potrebno bolje podpreti že obstoječa orodja v mladinskem polju in jim zagotoviti ustrezno veljavo v formalnem izobraževanju in na trgu dela.

Nasloviti na:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
 - Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
 - Ministrstvo za javno upravo
 - Ministrstvo za zdravje
-

4. 7. Predlog:

Šport: Organizacije, ki delujemo v javnem interesu v mladinskem sektorju želimo razvijati kvalitetne in kontinuirane projekte za mlade na področju športa.

Utemeljitev:

Mnoge mladinske organizacije, čeprav niso registrirane kot športna društva, pri svojem delovanju, izvajajo športne aktivnosti, ki so mnogokrat metoda vključevanja mladih z manj priložnostmi v družbo in mehanizem za promocijo in ohranjanje zdravega načina življenja. Športna aktivnost je eden ključnih gradnikov telesnega in duševnega razvoja mladih. V času splošnega pomanjkanja gibalne aktivnosti je šport izvrsten način spodbujanja zdravega načina življenja. Posameznika, ki je v mladosti redno udeležen v športnih aktivnostih, ta vzorec običajno spremlja skozi vse življenje. Obenem pa je razvoj rekreativnega športa v veliki meri odvisen prav od dostopnosti športa otrokom in mladim.

Nasloviti na:

- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
 - Ministrstvo za zdravje
-

4. 8. Predlog:

Kultura: Organizacije, ki delujemo v javnem interesu v mladinskem sektorju načrtujemo razvoj kvalitetnih in kontinuiranih projektov na področju kulture mladih.

Utemeljitev:

Mnoge mladinske organizacije delujejo na kulturnem področju, ki pa ima poleg funkcije razvoja kulture med mladimi tudi izobraževalne učinke. Kultura prav tako predstavlja pomemben dejavnik pri vključevanju mladih z manj priložnostmi, npr. LGBTIQ+ oseb, medkulturnemu učenju in je nasploh pomemben dejavnik v razvoju vsakega mladega posameznika. Kultura in umetnost sta tisto področje, kjer lahko mladi razvijajo raznolike ustvarjalne zmožnosti in bistveno prispevajo h kakovosti življenja. Kultura je pomemben dejavnik socialne kohezivnosti, obenem pa tudi področje, kjer lahko ustvarjalni mladi najdejo priložnosti za svoje profesionalno udejstvovanje. Še posebej je danes to intenzivno v segmentu kreativnih industrij, tj. arhitekture in oblikovanja, kjer se pojavljajo tudi alternativne oblike organiziranja in poslovnih modelov. Kljub temu je ravno populacija mladih tista, ki jo je s kulturo izmed vseh najtežje doseči, saj opažamo, da je srednješolsko obdobje tisto, kjer izrazito upade interes za branje in obiskovanje kulturnih ustanov.

Nasloviti na:

- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
 - Ministrstvo za kulturo
-

4. 9. Predlog:

Duševno zdravje mladih: Organizacije, ki delujemo v javnem interesu v mladinskem sektorju želimo razvijati projekte s področja duševnega zdravja mladih, ki bodo vključevali tematike obravnave otrok in mladih s čustvenimi in vedenjskimi motnjami, ter delo z vsemi mladimi s posebnimi potrebami. Pri tem se želimo partnersko in sistemsko povezovati z drugimi relevantnimi inštitucijami (CSD, šole,...)

Utemeljitev:

Mladinski delavci se pri svojem delu čedalje bolj srečujemo z različnimi oblikami posebnih potreb pri mladih. Za to potrebujemo ustrezno znanje kakor tudi druge kapacitete za delo z mladimi s posebnimi potrebami. Zdravje po izsledkih različnih raziskav med vrednotami zaseda prvo mesto po zaznani pomembnosti v življenju posameznika. Namen odgovorne in v prihodnost zazrte lokalne politike na tem področju je tako spodbujanje vedenjskih vzorcev, ki omogočajo zdrav način življenja in ohranjanje zdravja že v otroštvu in mladosti. Pomembno tveganje za zdravje mladih predstavljata uživanje psihoaktivnih snovi (alkohol, tobak in druge droge) ter prekomerna raba oziroma zloraba sodobnih elektronskih tehnologij in spleta, saj poleg škodljivega vpliva na njihovo zdravje prinašata tudi tveganje za razvoj zasvojenosti.

Nasloviti na:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
 - Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
 - Ministrstvo za zdravje
-

5. Evropa bliže državljanom (trajnostni razvoj mestnih, podeželskih in obalnih območij ter lokalne pobude)

5. 1. Predlog:

Urejanje javnih površin za mlade: Organizacije, ki delujemo v javnem interesu v mladinskem sektorju želimo izvajati projekte, ki bodo omogočali urejanje in uporabo javnih površin za mlade.

Utemeljitev:

Mladinsko delo pogosto vključuje aktivnosti, ki so povezane s preoblikovanjem prostorov in površin. S tem se krepijo številne kompetence mladih, ob enem pa si mladi prilagajajo svoj bivalni prostor.

Nasloviti na:

- Ministrstvo za infrastrukturo
 - Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
 - Ministrstvo za okolje in prostor
-

5. 2. Predlog:

Participacija mladih: Organizacije, ki delujemo v javnem interesu v mladinskem sektorju načrtujemo izvajanje projektov aktivnega državljanstva, ki bodo mladim bolj približali Evropo in vrednote povezovanja.

Utemeljitev:

mladinski sektor že izvaja projekte strukturiranega dialoga, ki so tudi na EU nivoju primer dobre prakse. Kontinuiran strukturiran dialog bi bilo smiselno spodbujati na vseh področjih razvoja, ki se kakorkoli tičejo mladih. Prav tako se pojavljajo druge oblike sodelovanja, kot so participativni proračun, v katere je potrebno mlade v večji meri vključevati. Participacijo lahko splošno opredelimo kot aktivno sodelovanje mladih pri sprejemanju odločitev o katerikoli zadevi (tudi širše v političnem prostoru), ki vplivajo na oblikovanje družbe. Odvija se v različnih organizacijah oz. institucijah, projektnih ali neformalnih skupinah, pri čemer je treba posebej izpostaviti mladinske organizacije. Participacija mladih je pomembna, saj izboljšuje uspešnost doseganja avtonomije mladih ter zvišuje kakovost upravljanja z družbo in življenja v njej. Participacija v institucijah in procesih, ki posredno ali neposredno zadevajo življenje mladih, služi vzpostavitvi okolja, v katerem lahko mladi prevzemajo odgovornost tako za lastno prihodnost kot za

prihodnost družbe. Participacija mladih krepi demokratičnost družbe, saj se mladi učijo demokracije oz. delovanja aktualnih političnih sistemov in pridobivajo veščine, potrebne za delovanje demokracije. Participacija je legitimna pot razvijanja znanja o socialnih zadevah in pridobivanja kompetenc ter pridobivanja zanesljivih informacij za dejanja, ki lahko izboljšajo skupnost. Participacija spodbuja socialni razvoj mladih, krepi sposobnost hitrega odzivanja na družbene procese in krepi organizacijske sposobnosti.

Nasloviti na:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
 - Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
 - Ministrstvo za javno upravo
-

5. 3. Predlog:

Mlade iz lokalnih okolij naj se z mentorji in strokovnjaki usposobi za promocijo aktivnega državljanstva, ki postanejo glasniki EU in spodbujevalci EU vrednot. Mladim se omogoči zaposlitev in se jim del sredstev nameni za upravljanje dobrih idej svojih sovrstnikov, ki temeljijo na lokalnih in so tematsko navezane na trajnostni razvoj podeželja in mest.

Utemeljitev:

Dejstvo je, da mladi potrebujejo izzive skozi mehke oblike zaposlitve in varna okolja, kjer lahko ustvarjajo, kar nudijo organizacije iz mladinskega sektorja, njihov strokovni kader in možnost mentoriranja. V preteklosti so se različne oblike "inkubiranja" mladinskih organizacij izkazale za uspešne, mladi pa na manj stresne načine prihajajo do njim ustreznih delovnih mest.

Nasloviti na:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
 - Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
 - Ministrstvo za javno upravo
-

6. Premagovanje ovir pri prijavi na projekte

Organizacije, ki delujemo v javnem interesu v mladinskem sektorju, se pogosto srečujemo z birokratskimi in drugimi ovirami, ko se želimo prijavljati in vključevati v konzorcijska partnerstva za črpanje kohezijskih sredstev.

Razlogi za to so:

- Nepoznavanje organizacij mladinskega sektorja s strani razpisodajalcev in s strani drugih organizacij,
- Šibka politična moč sektorja,
- Manjše prostorsko logistične zmogljivosti,
- Visoka stopnja hitrih kadrovskih menjav,
- Neformalno pridobljene reference.

Zato želimo organizacije v prihodnji finančni perspektivi:

1. Želimo, da imajo organizacije, ki delujemo v javnem interesu v mladinskem sektorju dostop do sodelovanja pri prijavi na razpise glede na status v javnem interesu v mladinskem sektorju (z ovirami se srečujemo zaradi majhnosti organizacij, nezadostnega števila zaposlenih, premajhnih prostorskih zmogljivosti, zaradi tega, ker sodimo v zasebni sektor, ker imamo premalo sredstev za zalaganje financ ...).
2. Želimo, da se kot reference pri prijavi upoštevajo tudi neformalno pridobljene reference.
3. Želimo, da se vzpostavi debirokratizacija ESS projektov, po zgledu MJU-ja.
4. Ne glede na to, da nismo organizirani kot športna društva, se želimo prijavljati na projekte s področja športa, saj ga v svojih projektih ves čas izvajamo – vendar z drugačnimi cilji, kot športna društva.
5. LGBTIQ+ osebe naj se prepoznajo kot ranljiva ciljna skupina.
6. Želimo, da bi bili okoljski razpisi Ministrstva za okolje in prostor na voljo tudi organizacijam z javnim interesom v mladinskem sektorju.
7. Želimo zagotavljanje pomoči pri porabi sredstev (predplačila).
8. Želimo, da velikost prostorov organizacije in število zaposlenih ne bi bil izključevalni pogoj pri prijavi na razpise. Naše organizacije bi pogosto lahko bile izvajalke, pa zaradi tehničnih zmogljivosti, ki nikakor ne vplivajo na kakovost izvedbe, izpadejo.